

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Dahlgaard og hr. Skytte har, men kommunalbestyrelsen har set sig nødsaget til at forlade denne indstilling ved en grundigere gennemgang af sagen. Selv om jeg ikke føler mig helt sikker på, at det høje ting vil finde det rigtigt at diskutere tekniske enkeltheder, skal jeg dog forsøge på at fremhæve et par hovedpunkter, som har spillet en afgørende rolle for kommunalbestyrelsens enstemmige beslutning i sagen.

En af de største vanskeligheder ved Jarmers Plads er den intense sporvognstrafik. Det drejer sig dér om ikke mindre end 7 forskellige sporvejslinjer med i alt over 70 vogntog i timen; det vil sige mere end 1 i minuttet. Det er derfor begrænset, hvor mange af disse linjer der kan benytte samme spor, og afviklingen af denne sporvejstrafik er bl. a. uforenelig med den tanke om ensrettet trafik mellem kreditforeningen og Ørstedsparken, som har været omtalt i aviserne. Desuden vil dispositioner med hensyn til linjeføring for disse 7 linjer kunne influere på 2 andre linjer på Rådhuspladsen, nemlig linje 1 og linje 6.

Nu må jeg spørge, om de ærede medlemmer hr. Bertel Dahlgaard og hr. Skytte mener, at folketinget skal basere sin henstilling til magistraten på, at der findes en anden løsning på f. eks. dette sporvejsproblem end den af magistraten foreslåede, d. v. s. udvidelse af Jarmersgade, og i så fald: hvilken løsning skal folketinget knæsette? Såfremt forslagsstillerne ikke kan komme med en anden løsning, må de jo acceptere udvidelsen af Jarmersgade.

Denne udvidelse kunne også teknisk set gennemføres på forskellig måde uden nedrivning, nemlig ved den meget omtalte rulning af kreditforeningen eller ved etablering af en kolonnade i stueetagen. Desværre har imidlertid Østifternes Kreditforening modsat sig disse løsninger ud fra saglige hensyn til risikoen for beskadigelse af bygningen og til foreningens benyttelse af denne. Spørgsmålet om hævnning af bygningen har været omtalt i pressen efter sagens afgørelse, men magistraten anser det ligeledes for usandsynligt, at dette kunne have været gennemført. Rent bortset fra det hensyn, man gerne ønsker at vise mod den grundejer, der rammes af offentlige

foranstaltninger, forekommer det mig særdeles tvivlsomt, om magistraten under disse forhold havde nogen juridisk mulighed for at undgå en fuldstændig ekspropriation af bygningen. Jeg må nu atter spørge, om folketinget skal basere sin henstilling til magistraten på, at magistraten bør tilsidesætte hensynet til grundejeren i en sådan sag.

Jeg har med disse sidste bemærkninger villet pege på, at det høje ting ved at tilslutte sig den kritik af Københavns magistrat, som den foreslåede beslutning involverer, faktisk tager en bestemt stilling til forskellige tekniske og juridisk-administrative forudsætninger for magistratens beslutning — efter min mening uden at der er tilvejebragt tilstrækkeligt grundlag for at tage en anden stilling til disse forudsætninger end magistratens.

Den alvorligste anklage mod kommunalbestyrelsen er dog naturligvis den, jeg tidligere har været inde på, at kommunen på grund af vejfondstilskuddet ikke har taget tilstrækkelige samfundsmæssige hensyn. Med formandens tilladelse vil jeg gerne have lov til at citere, hvad magistraten selv skriver herom:

„For landets kommuner, der agter at gennemføre gadeforbedringer, må det være ganske afgørende, at der er en mulighed for at få tilskud fra vejfonden, d. v. s. fra de midler, der kommer fra den kreds af borgere, der nyder fordel af trafikforbedringerne — de motorkørende.

De store gadegennembrud, som er gennemført eller planlagt rundt om i byerne, f. eks. i Ålborg, Århus, Odense, Rønne, Frederikssund og Skive, og amternes store vejarbejder m. v. ville aldrig kunne gennemføres uden vejfondstilskud. Og heller ikke i København ville det være økonomisk muligt at foretage store gadearbejder, der kræver store ekspropriationer og nedrivninger, f. eks. Fredensgades og Lyngbyvejs udvidelser og Hareskovvejs indføring til bykernen, uden tilskud fra vejfonden; men det er ganske urimeligt og ubegrundet at påstå, at Københavns kommune har betragtet et samfundsmæssigt tab som sig uvedkommende.

Københavns kommune har alvorligt bestræbt sig for at finde en løsning, hvor-